

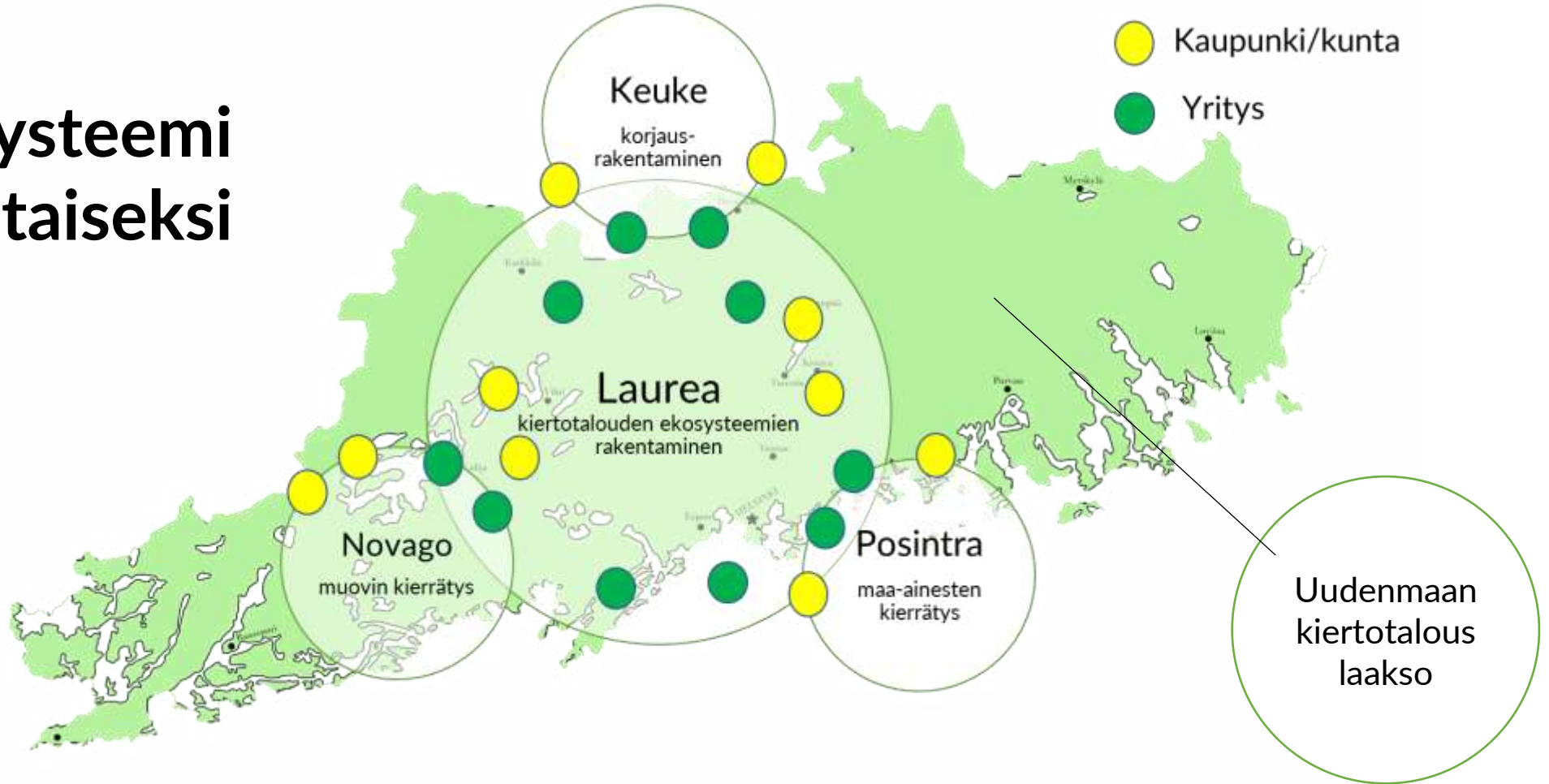
Mikael Seppälä,
ekosysteemiasiantuntija,
Laurea-ammattikorkeakoulu

**Webinaari:
Vastuullisuuden
ekosysteemien
johtaminen
6.10.2022
klo 16-17**

*Webinaarissa pureudutaan siihen,
mitä on vastuullisuuden ekosysteemin
johtaminen, miten orkestrointi eroaa
perinteisestä johtamisesta ja
mitkä ovat ekosysteemin orkestroinnin
kuusi eri osa-aluetta.*

CEGOsystemi – toistaiseksi

Teemat

Kiertotalous

Edesautamme kiertotalouden systeemistä
muutosta Uudenmaan alueella

Yrittäjyys

Tuemme alueella toimivia pk-yrittäjiä
koulutuksen ja valmennuksen avulla

Ekosysteemi

Edistämme Uudenmaan kiertotalouden
ekosysteemin syntymistä

Minkälaisista tukea tarjoamme?

Pk-yrityksen muutosmatka kiertotalouteen

Tuemme pk-yrityksiä kiertotalouden liiketoimintavalmiuksien kehittämisessä webinaareilla ja koulutuksilla.

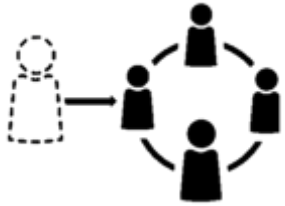
Kohti kestävämpää liiketoimintaa TKI-yhteistyössä

Tarjoamme pk-yrityksille TKI-yhteistyötä kestäväää kehitystä ja kiertotaloutta edistävien toimenpiteiden tunnistamiseen.

Jaettujen haasteiden kimppuun vastuullisuuden ekosysteemeillä

Kiertotalous pyörii kumppanuuksilla. Autamme alkuun vastuullisuuden, kestävään kehityksen ja kiertotalouden kumppanuuksien ja ekosysteemien johtamisessa.

Kytkeydytään käynnissä olevaan tekemiseen, ei tehdä kaikkea itse

Taklataan **yhdessä** haasteita, joita yksittäinen toimija ei pysty ratkaisemaan itse

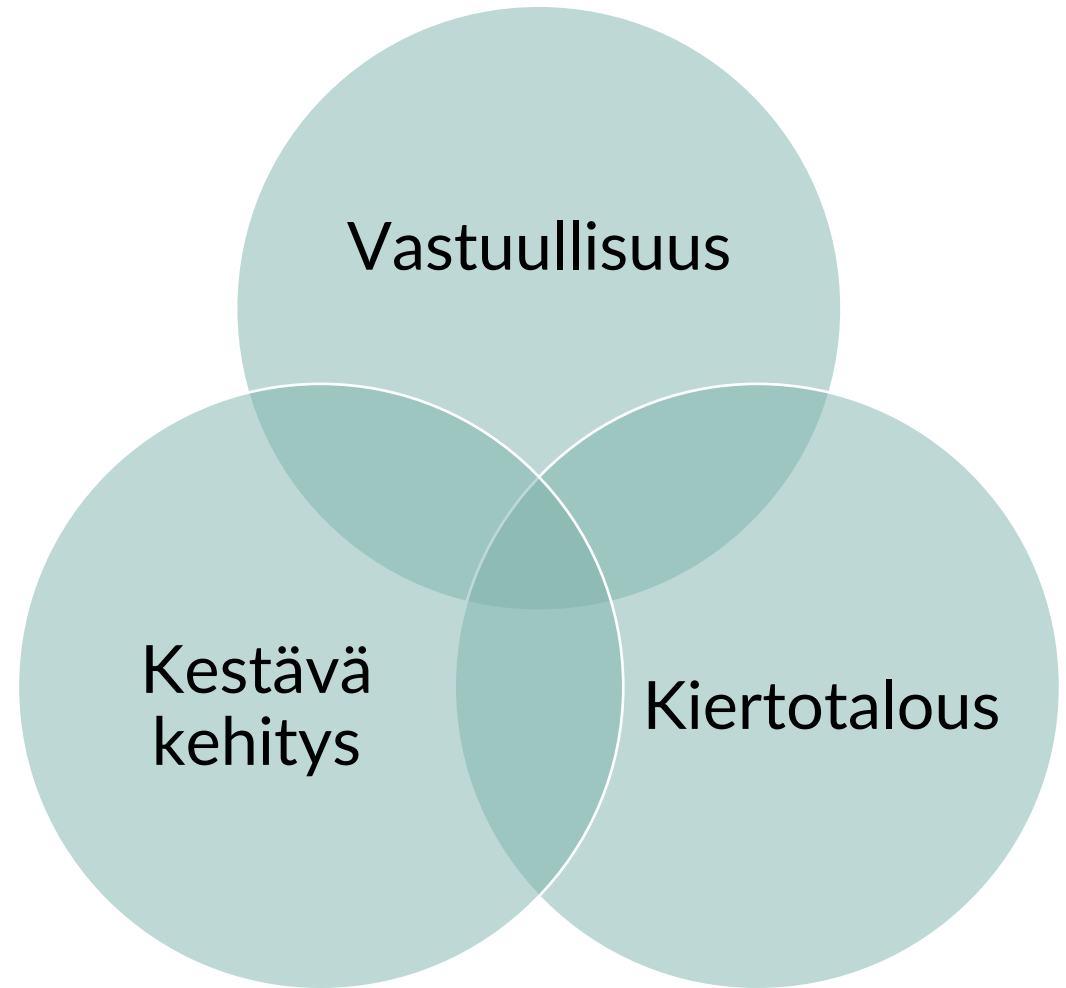
Toimitaan haasteiden parissa, joiden **ymmärtäminen** vaatii yhteistyötä

Kehitetään pk-yritysten ja hanketoimijoiden valmiuksia ekosysteemityöhön

Miten ekosysteemisyys näkyy CEGOn tekemisessä?

Jaetut haasteet vaativat yhteistyötä eri toimijoiden välillä

Läheisiä käsitteitä

- **Vastuullisuus:** Yritysten yhteiskuntavastuullisuus ja sen raportointi, julkiset harvemmin raportoivat
- **Kestävä kehitys:** Taloudellisen, inhimillisen ja ekologisen arvon edistäminen ajureina Agenda 2030 eli kestävä kehityksen tavoitteet
- **Kiertotalous:** Talousmalli, jossa ei tuoteta jatkuvasti lisää tavaroita, vaan kulutus perustuu omistamisen sijasta palveluiden käyttämiseen: jakamiseen, vuokraamiseen sekä kierrättämiseen. Materiaaleja ei lopuksi tuhota, vaan niistä syntyy yhä uudelleen uusia tuotteita. (Lähde: Sitran tulevaisuussanasto)

Ekosysteemin määritelmä

Ekosysteemi

"Monien organisaatioiden muodostama avoin ja vuorovaikutuksessa muuntautuva yhteistoiminnan muoto, jossa aluksi vähän ymmärretyn jaetun teeman tai haasteen ympärillä pyritään pitkällä aikajänteellä kehittämään ymmärrystä, uutta tietoa tai teknologioita, uusia palveluita tai ratkaisuja sekä ekosysteemin kyvykkyyksiä, jotka auttavat toimijoita vastaamaan haasteeseen paremmin kuin mihin organisaatiot pystyvät yksin ja mahdollisesti luomaan edellytyksiä uusille markkinoille. Ekosysteemin yhteistoiminta luo edellytyksiä sen toimintaympäristön muuttamiselle."

Ekosysteemien orkestrointi yhdistää toimijoita

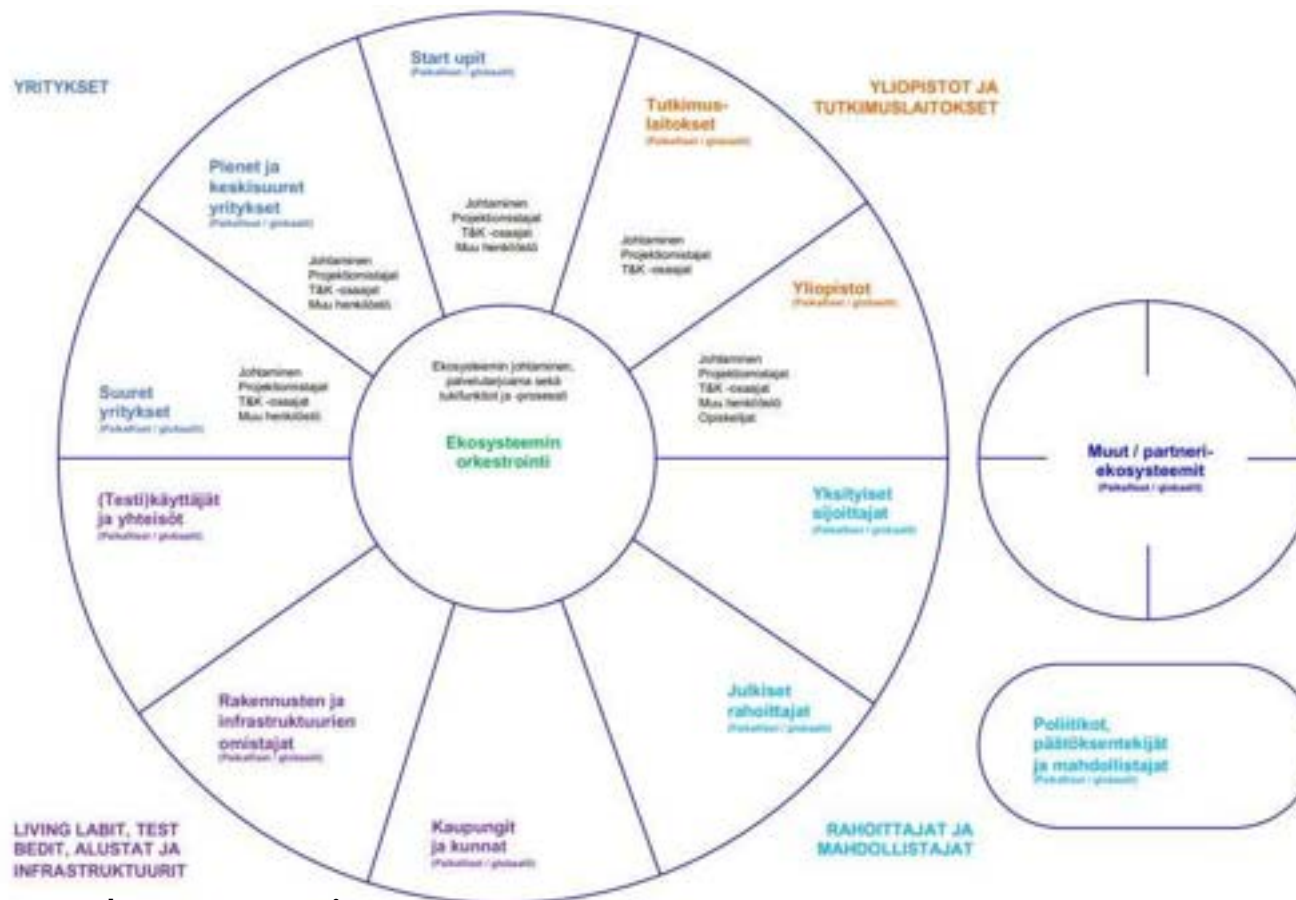
Osallisuusaktiviteetin mukaan toimijat jaetaan (vertaa Kuva 7. Ekosysteemin kerroksellinen rakenne) neljään pääryhmään):

Partnerit, muodostavat yhdessä ekosysteemin vision, investoivat merkittävästi ekosysteemin kehittämiseen ja kasvun mahdollistamiseen.

Aktiiviset jäsenet, osallistuvat yhteiskehittämiseen, projekteihin ja kehittämiseen, tuovat ekosysteemiin resursseja ja osaamista.

Passiiviset jäsenet, osallistuvat tilaisuuksiin, seuraavat toimintaa ja etsivät mahdollisuuksia, mutta eivät aktiivisesti osallistu ekosysteemin kehitystyöhön.

Potentiaaliset jäsenet, eivät vielä osallistu ekosysteemin toimintaan, mutta työskentelevät samojen aiheiden parissa.

Kuva: VTT: Yhdessä kestävää kasvua ekosysteemiopas

Kolme ekosysteemityyppiä

Osaamiskosysteemit

Toimitaan saman huippuosaamispuheen päälle, inkrementaali tai disruptiivinen kehitys

Huippututkimuksen ammantaminen moneen markkinaan, markkinan kiihdyttäminen. Voidaan luoda disruptiivisia liiketoimintaekosysteemeitä

Arvoverkosto / toimijakartta muuttuu hitaammin, mutta pystyy linkittymään uusiin osaamisiin ja muihin ekosysteemeihin.

Innovaatioekosysteemit

Yhteiskunnan haasteista lähtevät, eri toimialat laajasti yhteen liittävä kehittäminen. Yhteistoiminnan tavoitteellinen fokusointi.

Toimialojen rajapinnassa syntyy uutta markkinaa ja markkinaa poistuu. Voi syntyä terävämpiä liiketoimintaekosysteemeitä.

Arvoverkosto / toimijakartta on laaja-alainen, se täydentyy jatkuvasti ja siihen syntyy uusia toimijoita.

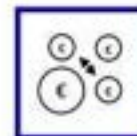
Liiketoimintaekosysteemit

Liiketoiminnan uudistamisen ja kehittämisen tarpeet keskiössä: kannattavuus, kasvu ja kestävyys

Nopea skaalautuminen uusiin markkinoihin ja globaaliin markkinaan. Uusien kumppanuuksien rakentaminen.

Kumppanuudet ja arvontakamien mallit tunnistettu, ekosysteemin sisällä vaihtoehtoisia / kilpailevia suljettuja verkostoja.

Kuva: VTT: Yhdessä kestävä kasvua ekosysteemiopas

Ekosysteemit liiketoiminnan palveluksessa

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ / FI / VASTUUALUEET / YRITYKSET / INNOVAATIOPOLITIIKKA / EKOSYSTEEMIT

Elinkeino- ja elinkeinopolitiikka

Innovaatiopolitiikka

Ekosysteemit

Business Finlandin
kumppanuusrahoitus

EU:n tutkimus- ja
innovaatiopolitiikka

Innovaatiopolitiikan
vaikuttavuus

Innovatiiviset julkiset
hankinnat

Innovaatiomyönteinen
sääntely

Kasvuekosysteemit uuden elinkeino- ja innovaatiopolitiikan välineenä

Talouden globalisaatio, teknologiamurrokset ja arvonluonnin logiikan muuttuminen haastavat yritysten innovaatiotoiminnan sekä innovaatiopolitiikan välineistön. Globaali kilpailu edellyttää yrityksiltä panostuksia uudenlaisten osaamisten kehittämiseen, digitaalisia valmiuksia sekä parempaa markkinoiden ja asiakkaiden tarpeiden ymmärrystä. Globaaleissa liiketoiminnan arvoketjuissa menestyvät parhaiten ne, jotka pystyvät orkestroimaan arvoketjujen toimintaa ja kotiuttamaan merkittävän osan asiakkaalle luodusta arvosta.

Vaikuttavuuden ekosysteemit

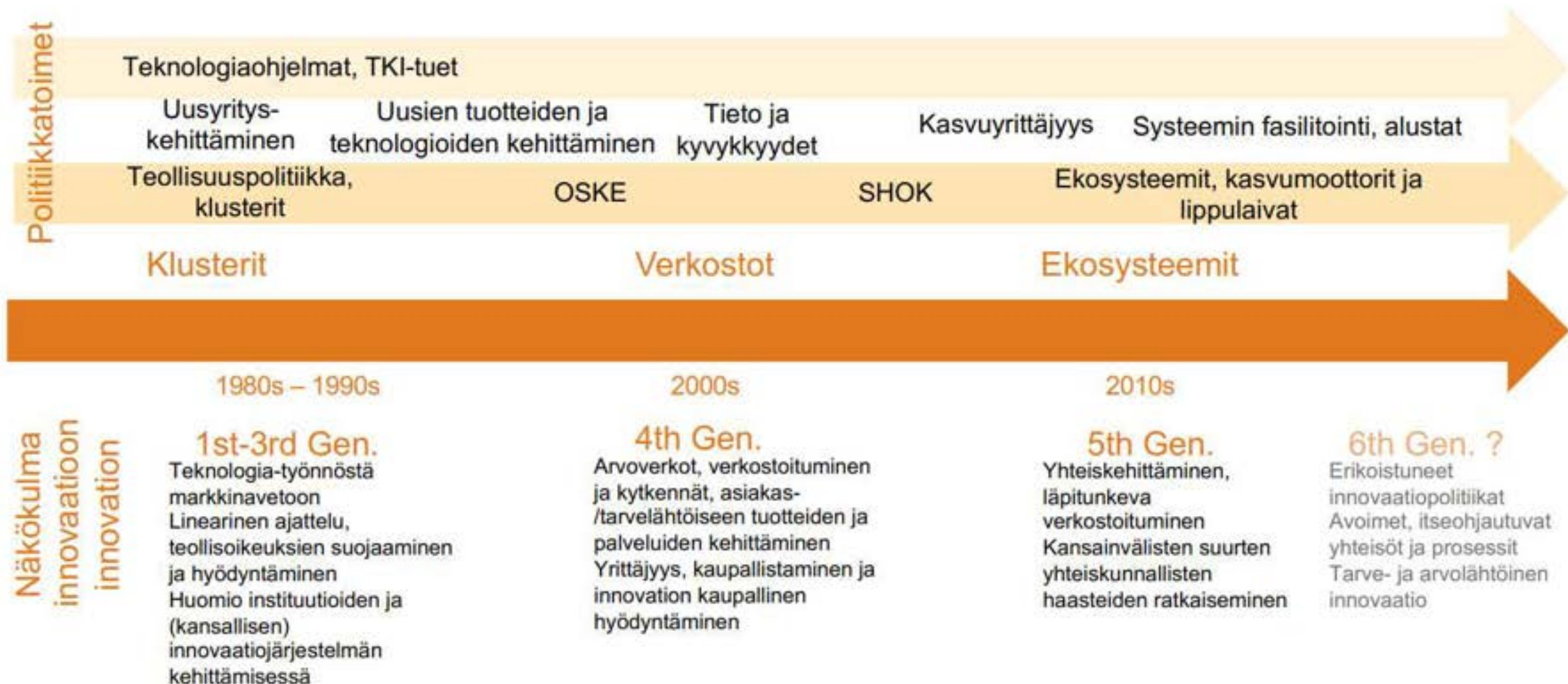

Jaettu haaste ja toimintaa

Kuvat: IIPP & WEF

Muuntautuvaa vuorovaikutusta

Kuva: Kalle Piirainen/4Front

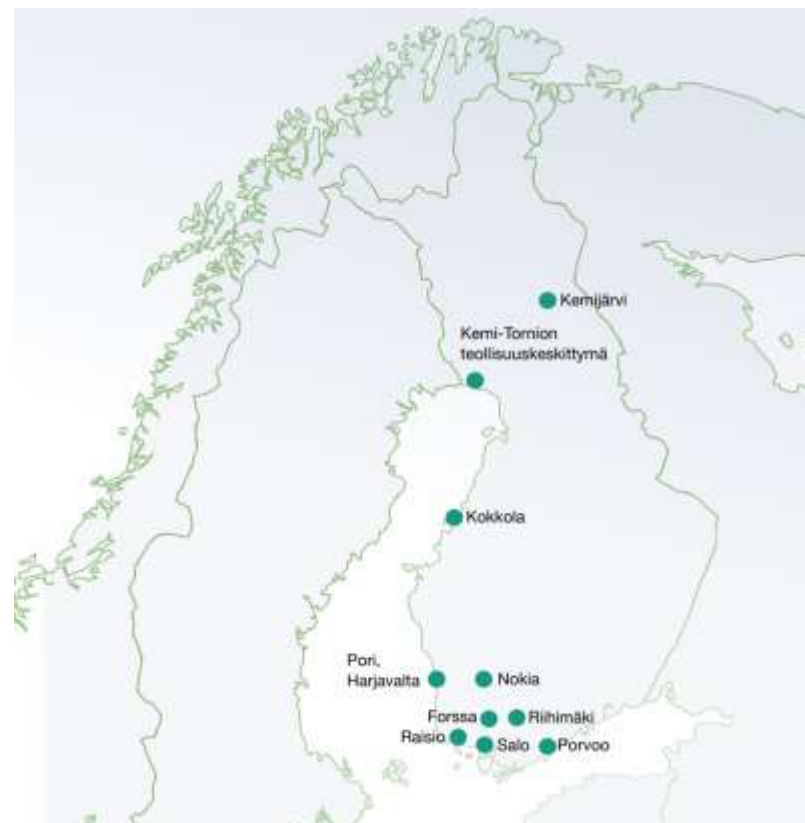
Kuva: Petri Nykänen/Pirkanmaan turvallisuusklasteri

Kuva: Petri Nykänen/Pirkanmaan turvallisuusklusteri

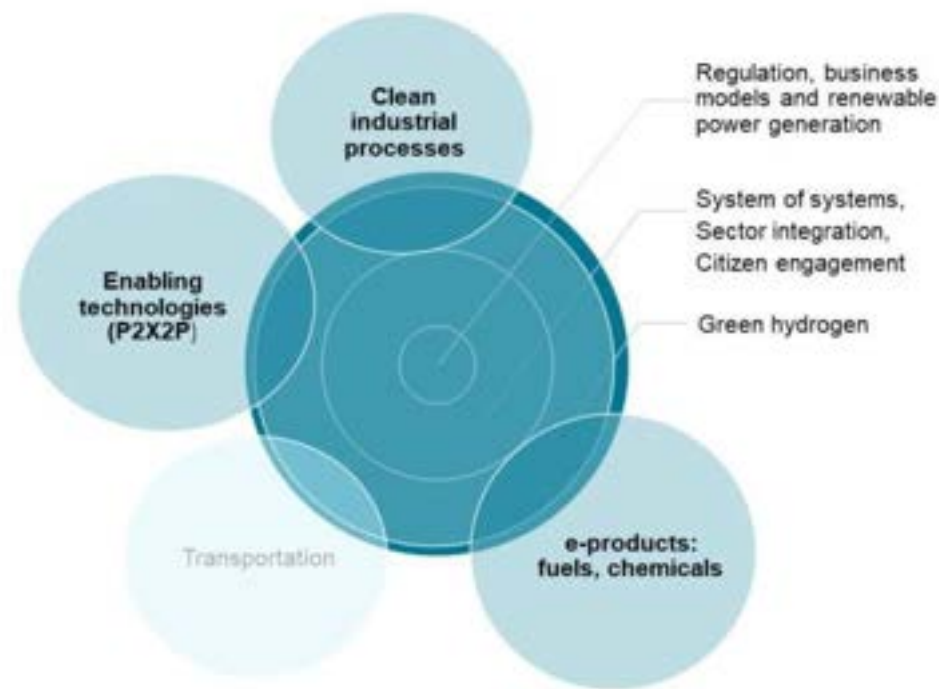
Jaettava oppimista tukeva ekoteollisuuspuistojen verkosto

- Ekoteollisuuspuistot ovat paikallisia alueita, jotka edistävät materiaalien, energian ja tiedon kiertoja yritysten välillä sekä vahvistaa teollista symbioosia, jossa toisen yrityksen jätteestä tulee toisen raaka-aine.

Jaetun haasteen ympärillä toimiva ekosysteemi

- Yksi esimerkki jaetun haasteen ympärille syntyneestä ekosysteemistä on CLIC Innovationin koordinoima GreenE2-ekosysteemi, joka kutsuu yrityksiä ja muita organisaatioita kehittämään tietotaitoa sekä liiketoimintamahdollisuuksia vihreän vedyn, vihreisiin energiamuotoihin liittyvien teknologioiden sekä kemikaalien ja polttoaineiden kehittämiseen.

Veturiyritysten ympärille muodostuvat ekosysteemit

- Kiertotalouden ekosysteemit voivat myös muodostua suurten, niin kutsuttujen veturiyritysten ympärille.
- Yksi esimerkki tämänkaltaisesta on Wärtsilän koordinoima Zero Emission Marine -veturiekosysteemi, joka kokoaa yhteen lähes 200 toimijaa, kuten yrityksiä ja tutkimuslaitoksia.

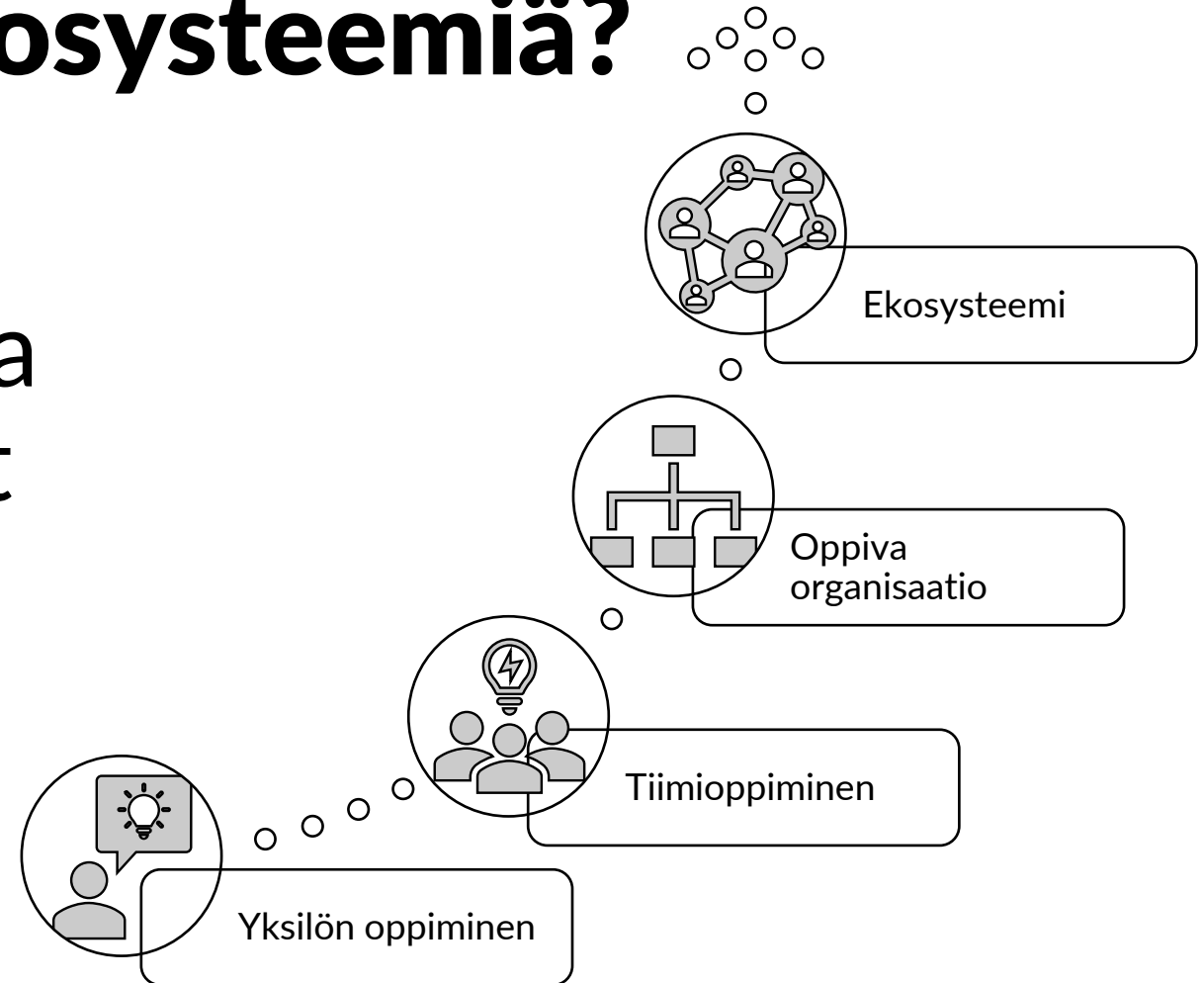

Ekosysteemiajattelu

Kumppanuus-
suhteet

Milloin tarvitaan ekosysteemiä?

Erilaiset haasteet ja ratkaisut kaipaavat eri laajuista oppimista

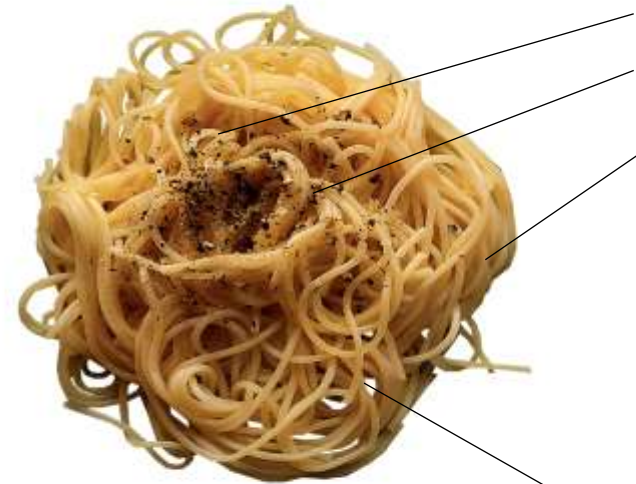
Haasteiden osa-alueiden yhteenkietoutuneisuus

Konfetti

Hopealuoti?

Spagetti

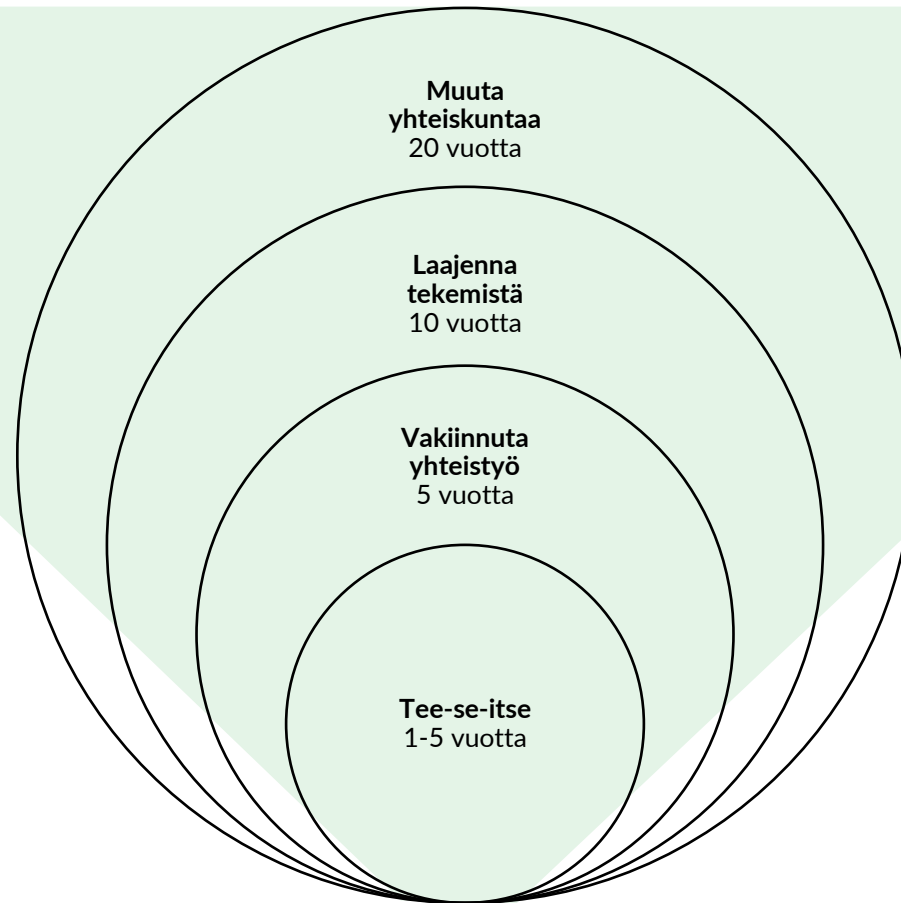

Monenlaista tekemistä eri sektoreilla ja tasoilla

Aktiivista suhteiden vahvistamista toimijoiden välillä ja pitkän ajan saatossa

Kuva: Ingrid Burkett & Sitra

Pitkän aikajänteen perspektiivi

Välittäminen on yhteistyön perusta

Ego System
"It's About Me"

Top Down Control, Command,
Independent Silos, Territoriality, Power
Struggles, Self-Interest, Withholding
Information, Blaming

Eco System
"It's About Us"

Influence, Conversation, Aligned Agility,
Partnership, Mutual Empowerment,
Mutual Support, Joint Knowledge,
Mutual Accountability

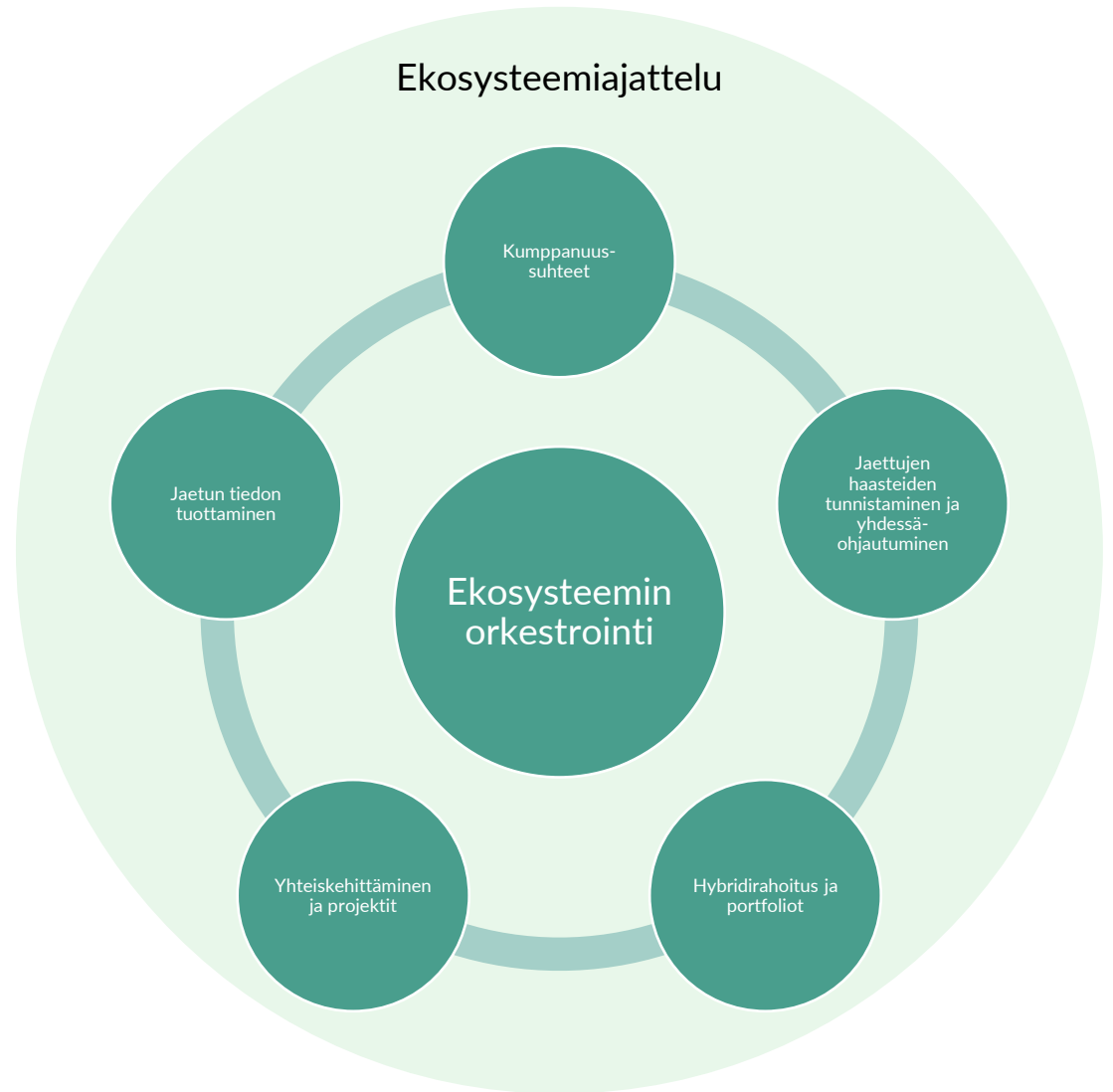
Kuva: Oxford Leadership

Erilaisten ja ristiriitaisten arvon mudostamisen logiikkojen yhdistäminen

Kuva: Systems Innovation

Ekosysteemiaen orkestroinnin viisi osa-aluetta

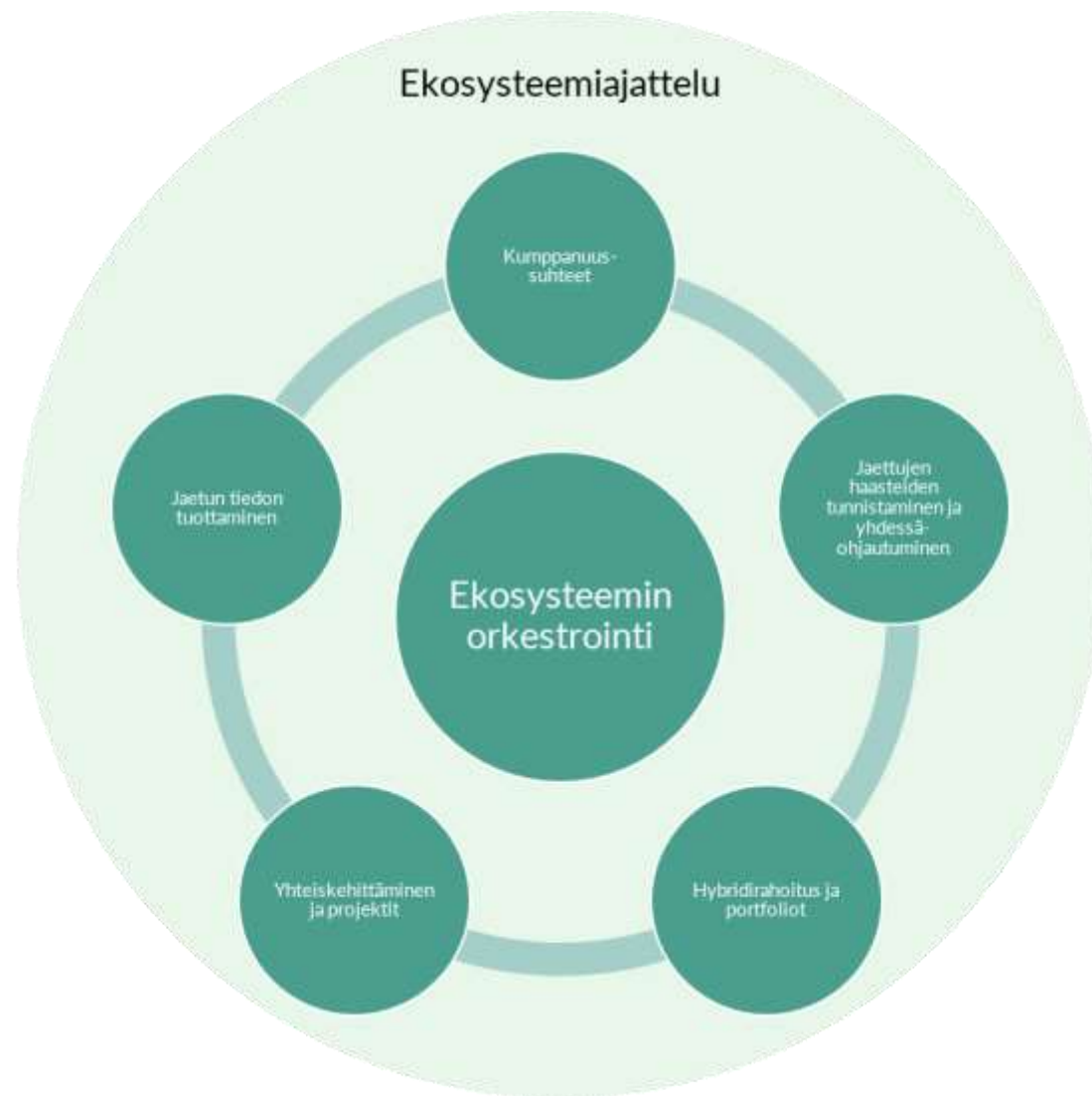
Vastuullisuuden ekosysteemit toimijoiden kartoitus

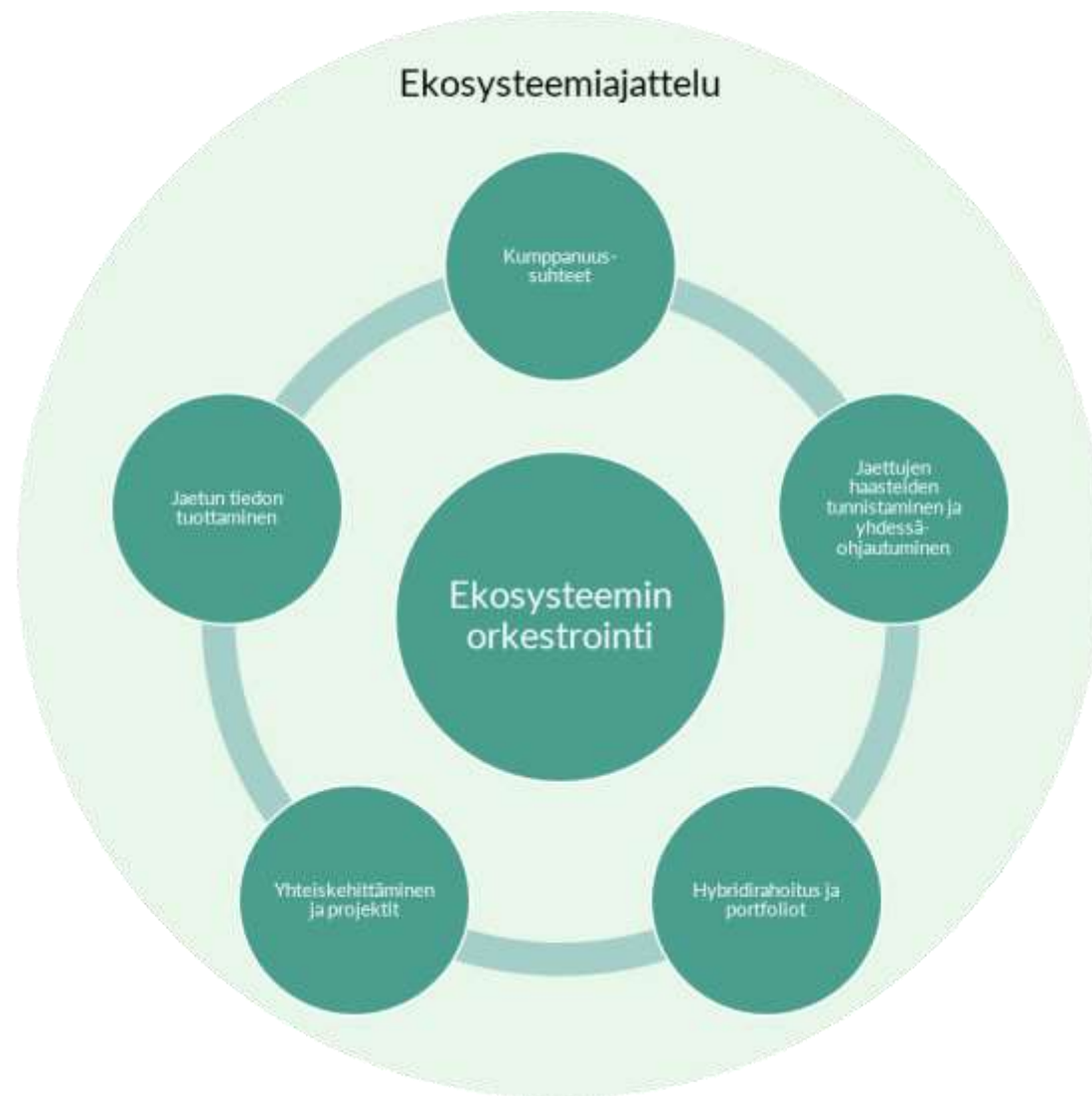
Vastuullisuuden ekosysteemit toimijat

- EIT Climate-KIC, Eurooppa
- Viable Cities, Ruotsi
- United Nations Development Programme Innovation, Globaali
- Vinnova, Ruotsi
- Pääkaupunkiseudun Smart & Clean säätiö, Suomi
- Spinverse, Suomi
- Ecosystem Handbook, Suomi
- CLIC Innovation, Suomi
- CHÔRA Foundation, Hollanti/globaali
- Sitra, Suomi

Vastuullisuuden ekosysteemien tutkimus- ja kehitys

- Transformative Innovation Policy Consortium, Englanti
- VTT, Suomi
- Griffith University/Yunus Center, Australia
- Rhode Island School of Design/Centre for Complexity, USA
- OECD Observatory of Public Sector Innovation OPSI
- UCL Institute of Public Policy/Mission-oriented Innovation Network, Englanti
- Joint Research Center (JRC), Eurooppa

Kumppanuus-
suhteet

Jaetun tiedon
tuottaminen

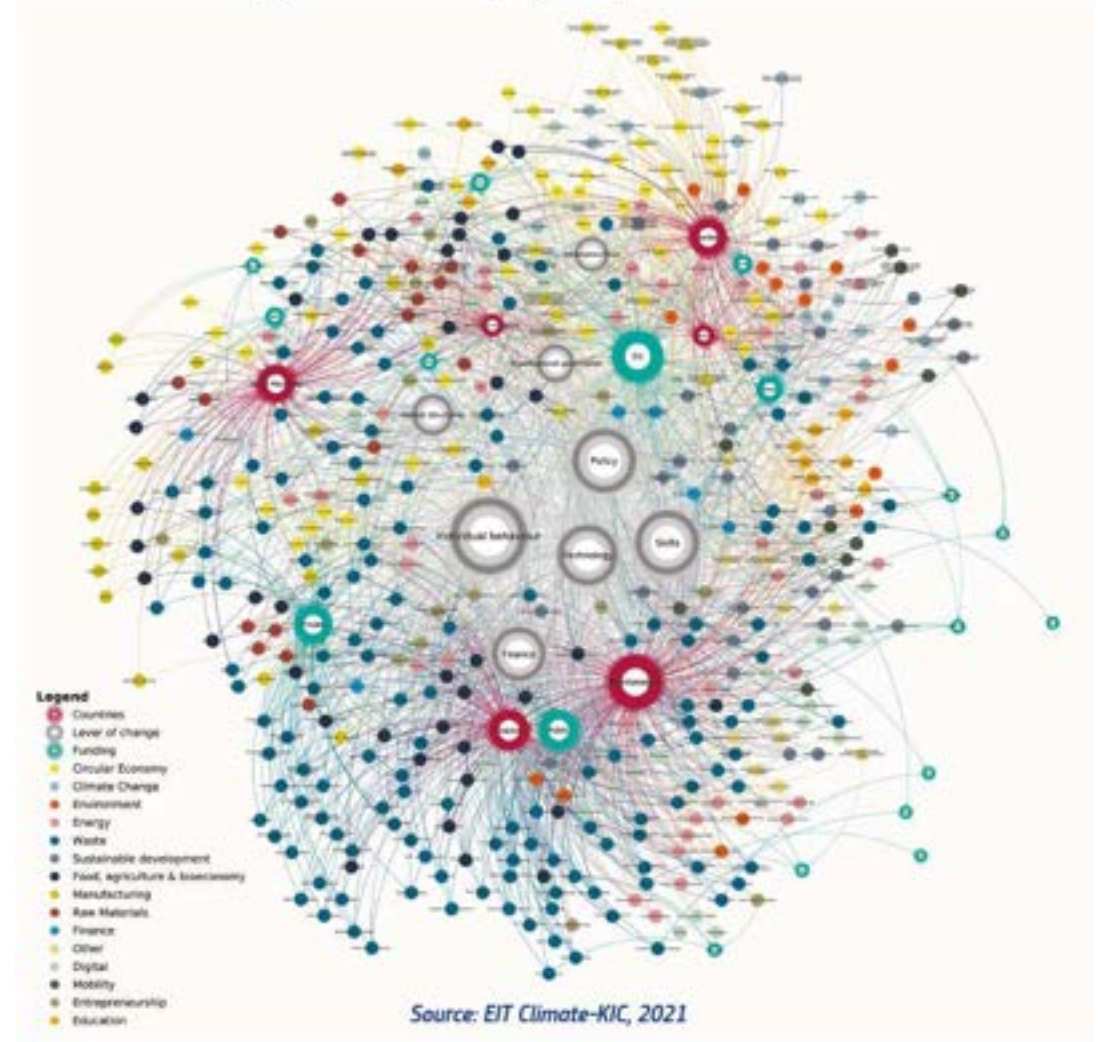
Jaettujen
haasteiden
tunnistaminen ja
yhdessä-
ohjautuminen

Kumppanuussuhteet ovat avainasemassa

- Sidosryhmien ja kumppanuuksien johtaminen (vrt. avainasikkaat)
- Innovaatiokumppanuuksien sopimukset
- Digitaaliset yhteistyöalustat
- Sidosryhmien kartoittaminen
- Ekosysteemiviestintä ja aktivointi
- Jaetun osaamisen kehittäminen
- Fasilitointiosaaminen

Sidosryhmien kartoittaminen

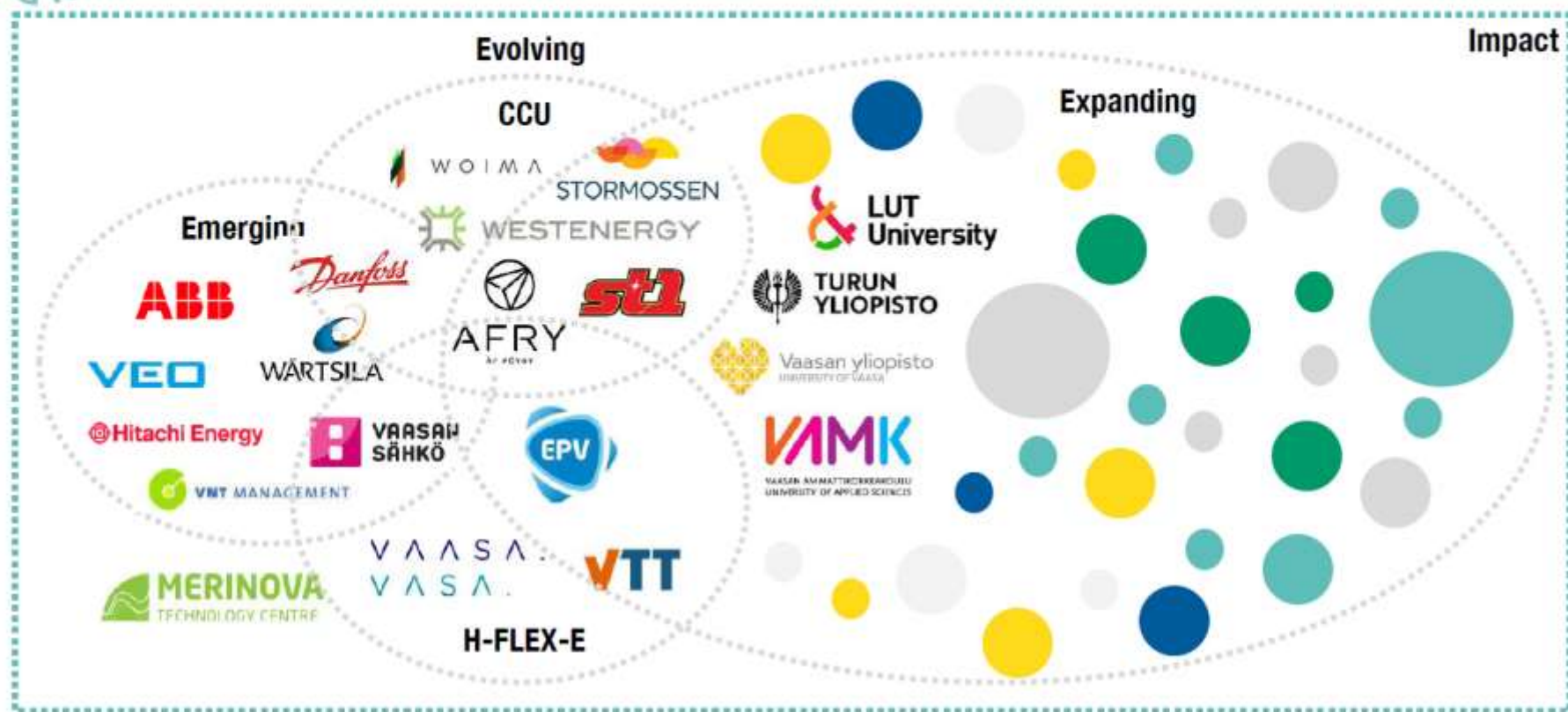
Figure 2. Circular economy portfolio map in the Western Balkans

Excel tai CRM kumppanuuksien hallintaan

ESIMERKKI: ENERGY SAMPO

Kuva © Ecosystem Handbook

Kuva: Sari Kola/Ecosystem Handbook

Ekosysteemien väliset suhteet

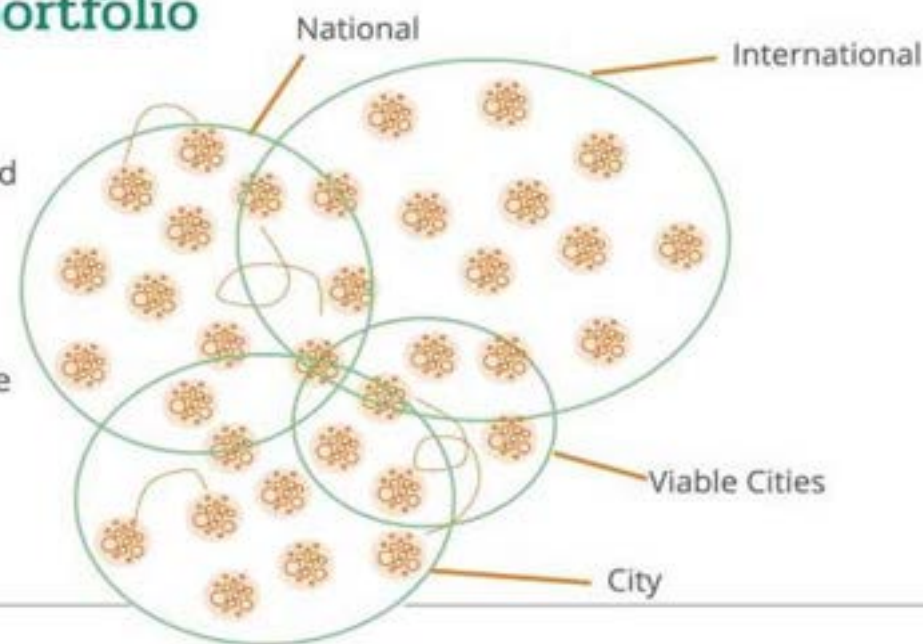
- Climate
- Industry
- Innovation
- Society
- Energy

Importance of open interfaces in a mission-oriented portfolio

There could be many different portfolios on different level. Collaboration between initiatives and **open interfaces** towards other portfolios are key for a mission-oriented transformative portfolio.

For the portfolio strategy for climate neutral cities, **city level portfolios are central**. This is where implementation happens.

ViableCitiesTM
Smart, sustainable and attractive

Kuvat: Viable Cities & JRC

Oikeassa elämässä haasteet kietoutuvat yhteen: Esim. Puhdas ja älykäs Kera

Lähtökohtia

- Vähintään 14 000 asukasta ja 10 000 työpaikkaa
- Investoinnit 3-4 miljardia euroa
- Rakentaminen alkaa 2021-2022, rakentamisen normaaliaika 15-30 vuotta
- Vilkas joukkoliikenteen vaihtopaikka
- Joukkoliikennepainotteinen toteutus
- Kävely- ja pyöräilypainotteinen ydin
- Riittävin tiivis, jotta saadaan potentiaalia palveluille
- Ajallinen kerrostuminen ja palvelutoiminnan ajoitus
- Investoinneilla syntyy radan varteen uusi urbaani asuin-, tekemis- ja yritys ympäristö

15.4.2021

Emmi Kauhanen, Espoon kaupunki

KERA

Kehittämisteemat

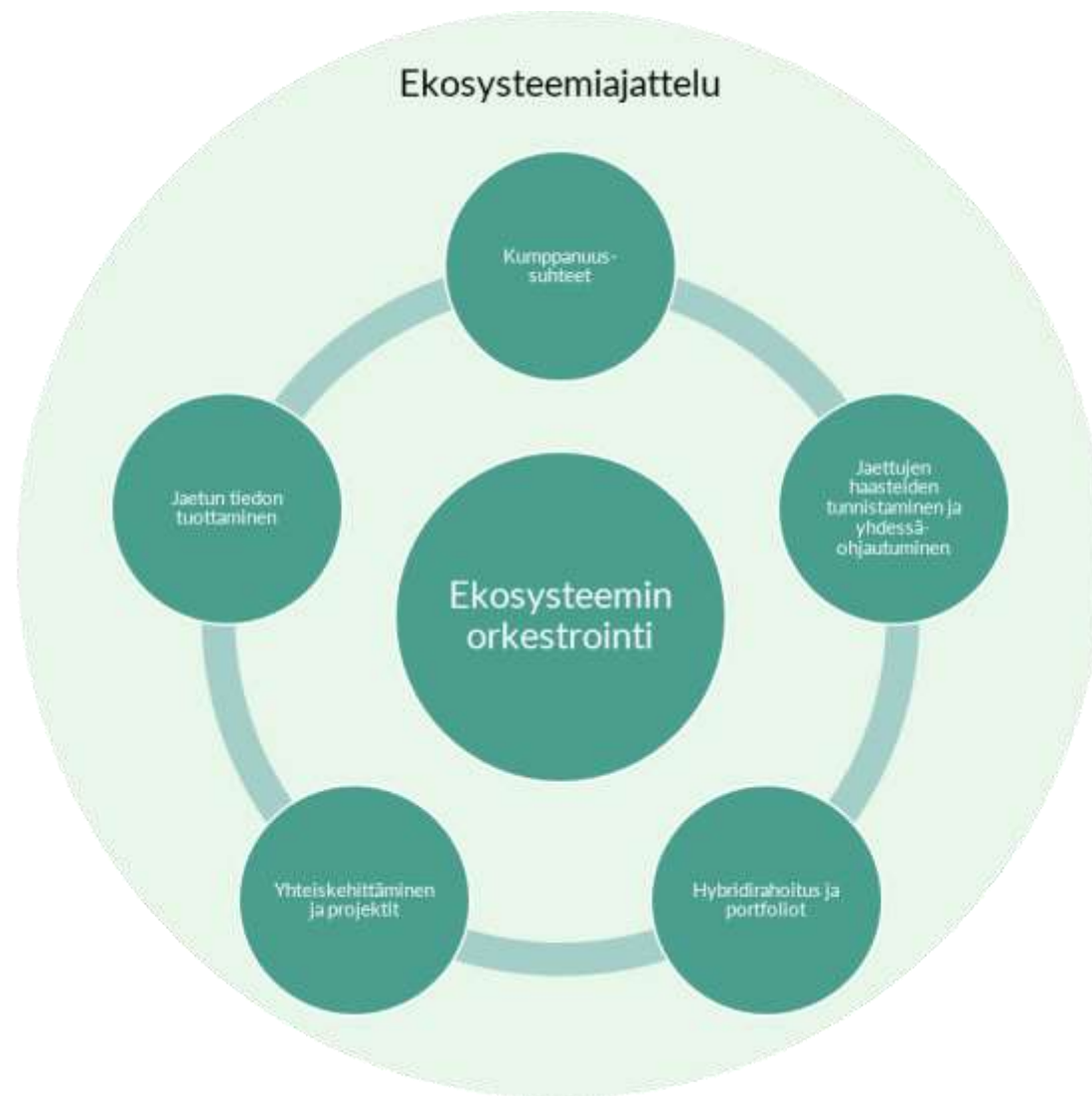
- 1) Digitaaliset alustat
- 2) Energiaratkaisut
- 3) Suunnittelu ja rakentaminen
- 4) Asuminen ja työskentely
- 5) Liikkuminen ja logistiikka
- 6) Urbaani tuotanto
- 7) **Kiertotalous** ja kestävä elämäntapa
- 8) Hyvinvointi ja siihen liittyvät palvelut

15.4.2021

Emmi Kauhanen, Espoon kaupunki

KERA

Kuvat: Emmi Kauhanen/Espoon kaupunki

suhteet

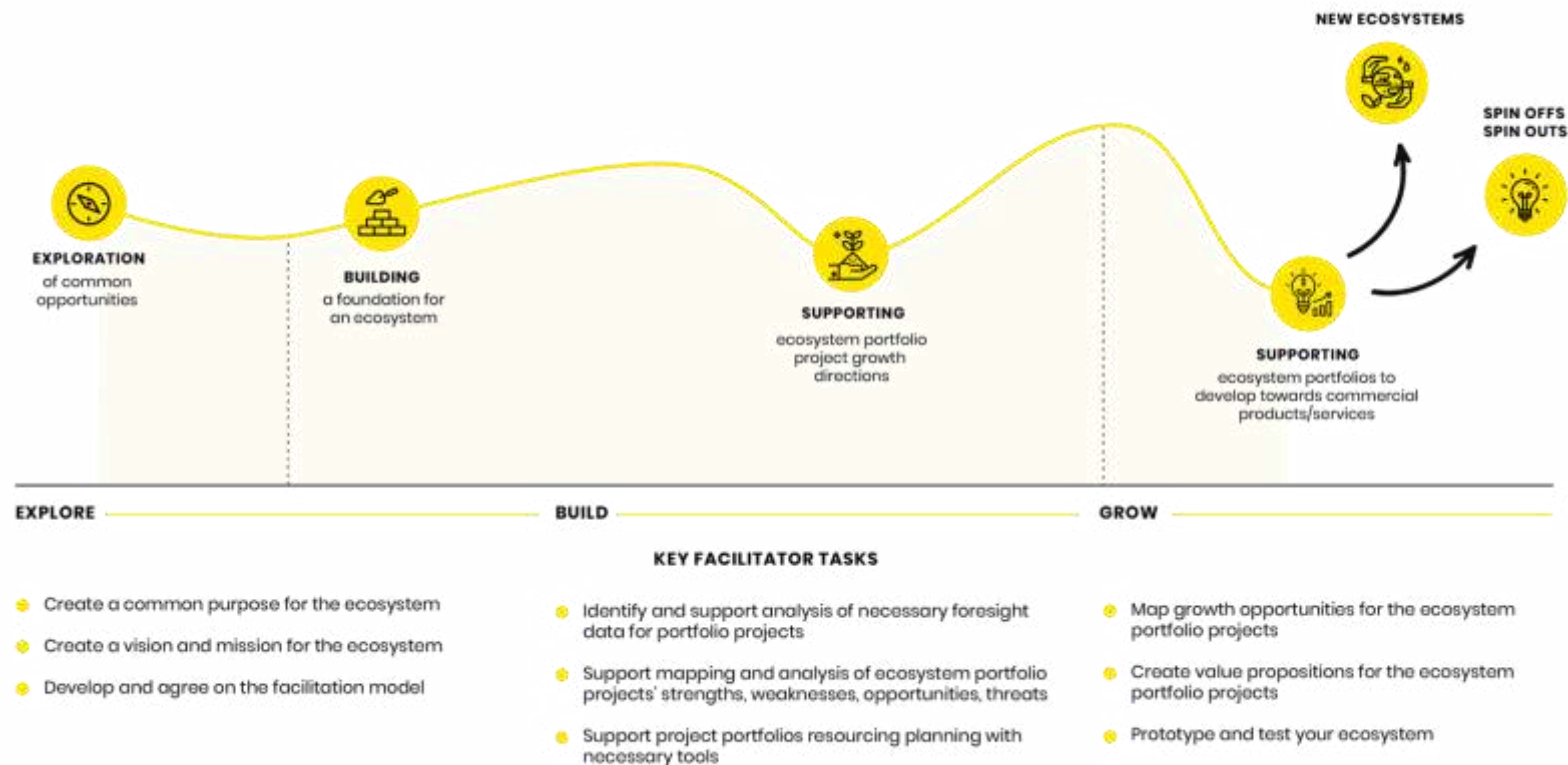
Ekosysteemin orkestrointi

Jaettujen
haasteiden
tunnistaminen ja
yhdessä-
ohjautuminen

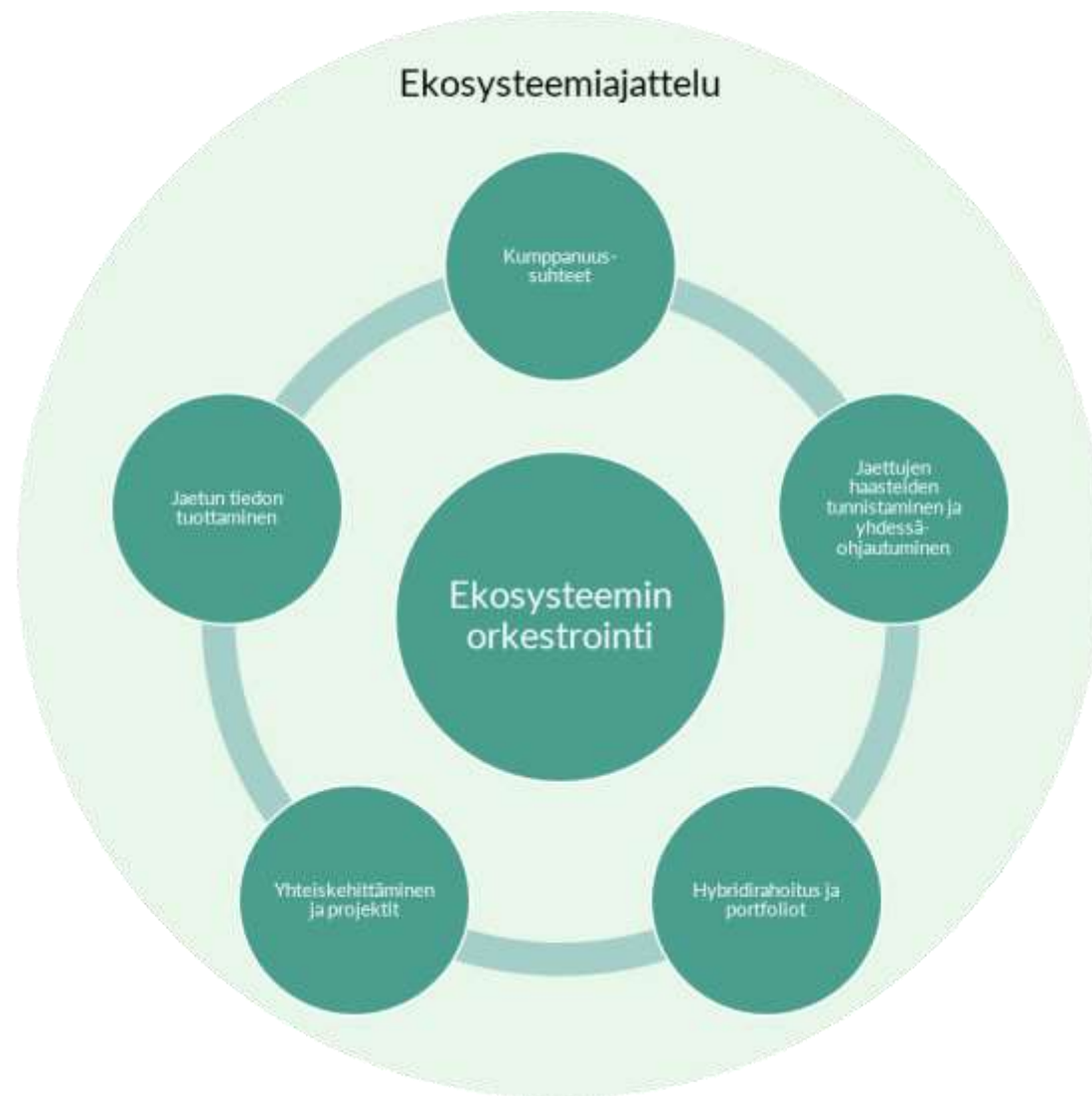
Jaettujen haasteiden tunnistaminen ja yhteisöohjautuvuus sitouttavat

- Jaetun suunnan määrittäminen ja muuttuva johtajuus
- Jaettujen mahdollisuuksien tunnistaminen
- Jaettujen riskien tunnistaminen
- Jaettu päätöksenteko
- Sosiaaliset keinot jaetun ymmärryksen synnyttämiseen

Ecosystem Facilitator Journey

Kuva: CLIC Innovation: Ecosystem Playbook

kehittäminen
ja projektit

Hybridirahoitus ja
portfoliot

Hybridirahoitus ja portfoliojohtaminen

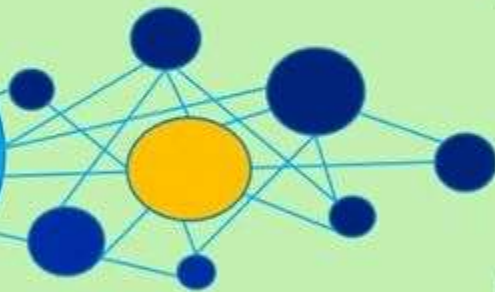
- Erilaisten rahoitusinstrumenttien ymmärtäminen ja hyödyntäminen portfoliossa
- Portfolion rakenteen muotoilu
- Innovaatioportfolion johtaminen: uusien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen
- Kyvykkyyssportfolion johtaminen: osaamisen ja jaettujen valmiuksien johtaminen
- Yhteiskunnallisten missioiden ja niitä toteuttavien demonstraatioiden muotoilu

Business Finlandin kasvumoottorirahoitus – työkalu uudenlaiseen alustatalouteen

Kasvumoottori- ekosysteemi

Pieniä yrityksiä, suuria yrityksiä,
tutkimustahoja, julkisia tahoja

Pääoma-
lainoitettu
alustayhtiö

Ekosysteemin jäsenet tarvitsevat
alustayhtiötä oman liiketoimintansa
kehittämiseen, samoin alustayhtiö tarvitsee
ekosysteemikumppaneitaan

- **Miljardiluokan tavoitteet liiketoiminnalle,** viennille ja investoinneille 5-10 vuoden tähtäimellä, työpaikkoja arvioidaan syntyvän tuhansia.
- **Pääomalainaa** alustayhtiöille ja avustuksia ekosysteemien **orkestrointiin**.
- **Alustayhtiöt** ovat kasvun katalyytteinä toimivia avainyrityksiä, joiden ympärille muut toimijat voivat rakentaa uutta liiketoimintaa.
- Käynnissä on 20 kasvumoottoria.

Innovaatiot ja osaamisverkostot-koordinaatiohanke

Koordinaatiohankkeen toimilla edistetään teemassa osaamisintensiivisten liiketoimintaekosysteemien syntymistä, lisätään elinkeinoelämäverkottunutta tutkimustoimintaa ja tuetaan elinkeinoelämälähtöistä osaamisen uudistumista valtakunnallisesti.

- Tärkeä osa teeman onnistumista
- Hankkeen kesto noin 3 vuotta ja EAKR tuki enintään 600 000 €
- Voittoa tavoittelematon toimija hakijana, toteutusmalleja voi ehdottaa pohdittavaksi
- Erillinen info kevään 2022 aikana

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Nyt ladattavissa!

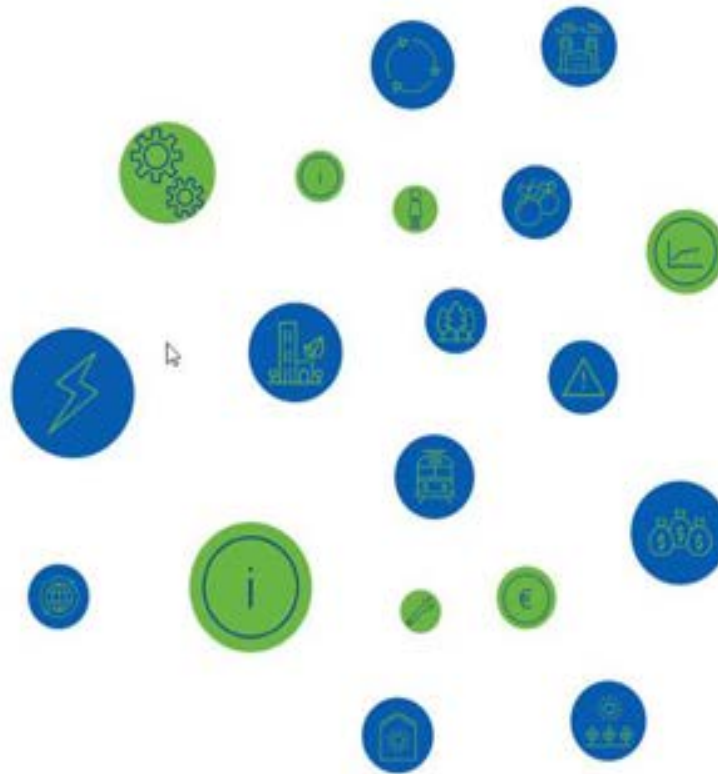
bit.ly/innovaatioportfoliot

Tavoitteet

Keinot

Projektit

Elements

- Community Partner
- EIT Partner Institution
- Impact Goals
- Lever of Change
- Person
- Project

Welcome to the EIT
Climate-KIC Innovation
Portfolio

How to interact with the Network

Search

Click on the magnifying class near the top-left of the network to open a search box.

Type an element's name in the search box to find any elements in the network matching that name.

Click the element in the search box to highlight and zoom to that element in the network.

Only elements currently visible in the network will be searchable.

Element's information

Size

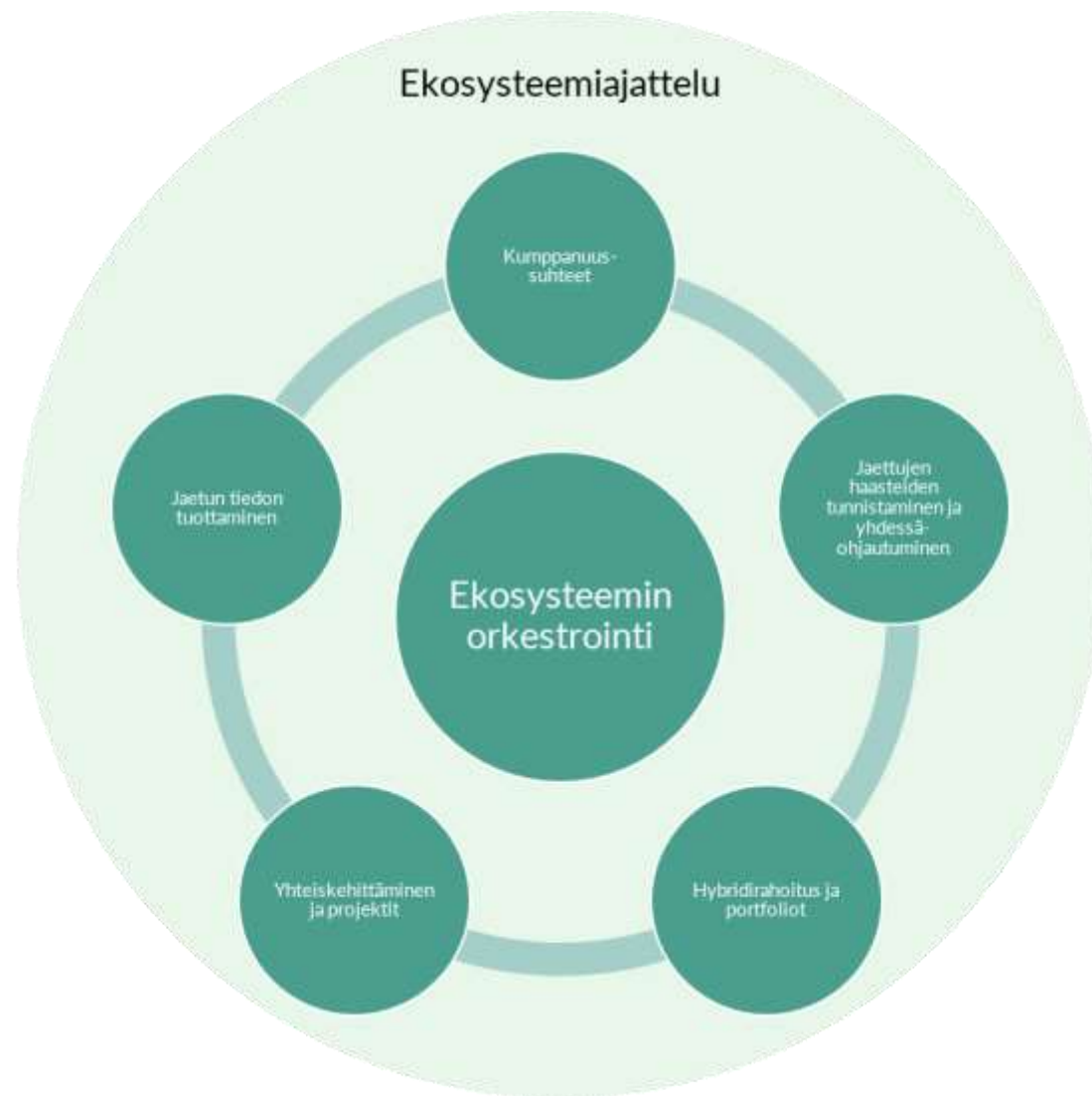
- **Projects:** The size of the project element's circle is determined by its total funding amount relative to all other projects.
- **Impact Goals & Levers of Change:** The size for each impact goal or lever of change is determined by the total amount of funding across all projects associated with that impact goal or lever of change.

Element Details

Please see our statement in this material for ethical reasons.

Kuva: Exaptive & EIT Climate-KIC

Yhteiskehittäminen
ja projektit

Hybridirahoitus
portfolio

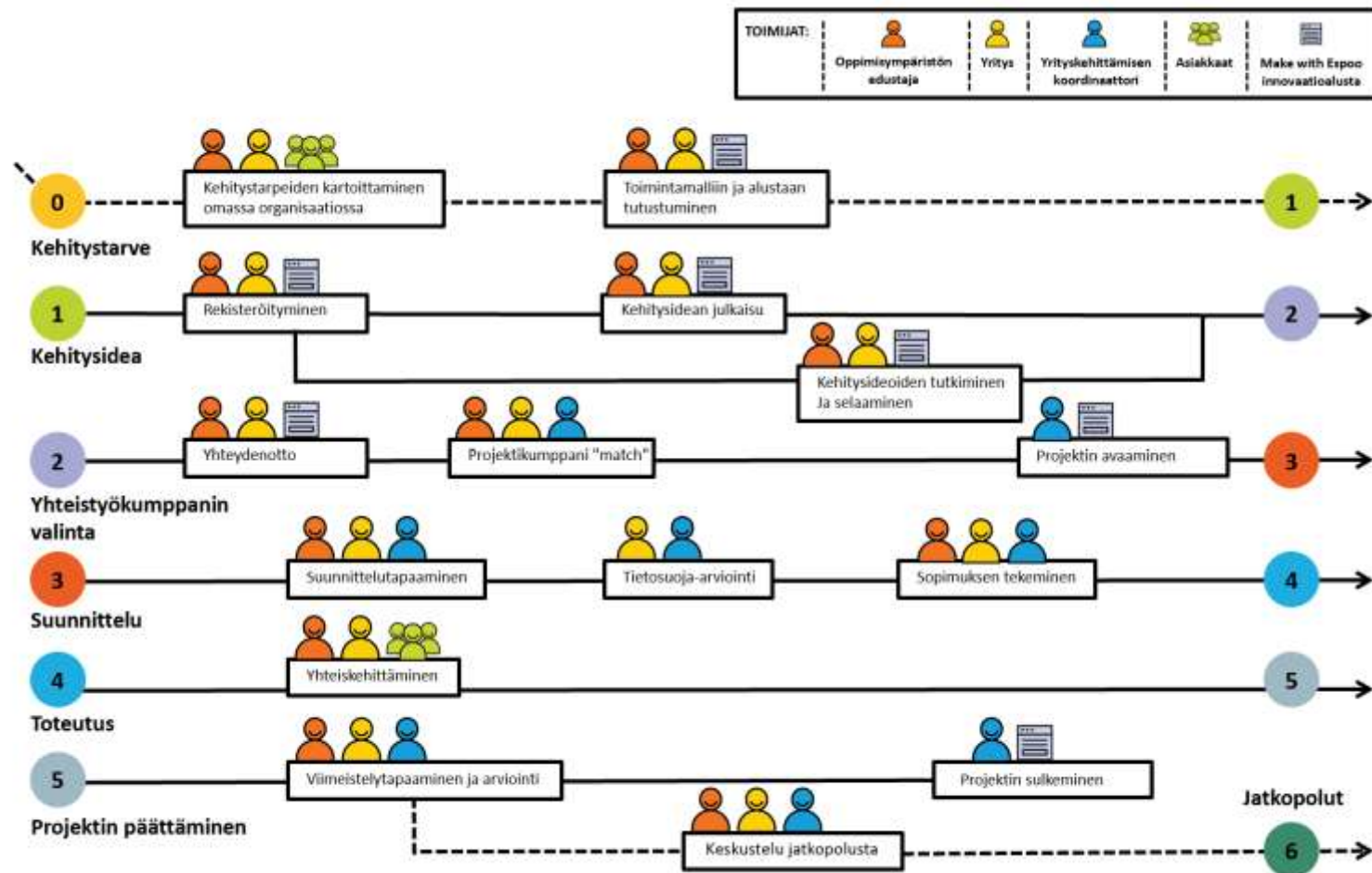
Yhteiskehittäminen ja projektit

- Systeminen muotoilu
- Yhteiskehittämisen orkestrointi (cco.laurea.fi) ja prosessien suunnittelu
- Käyttäytymisen muutoksen muotoilu
- Kokeilutoiminta
- Projektinhallinta

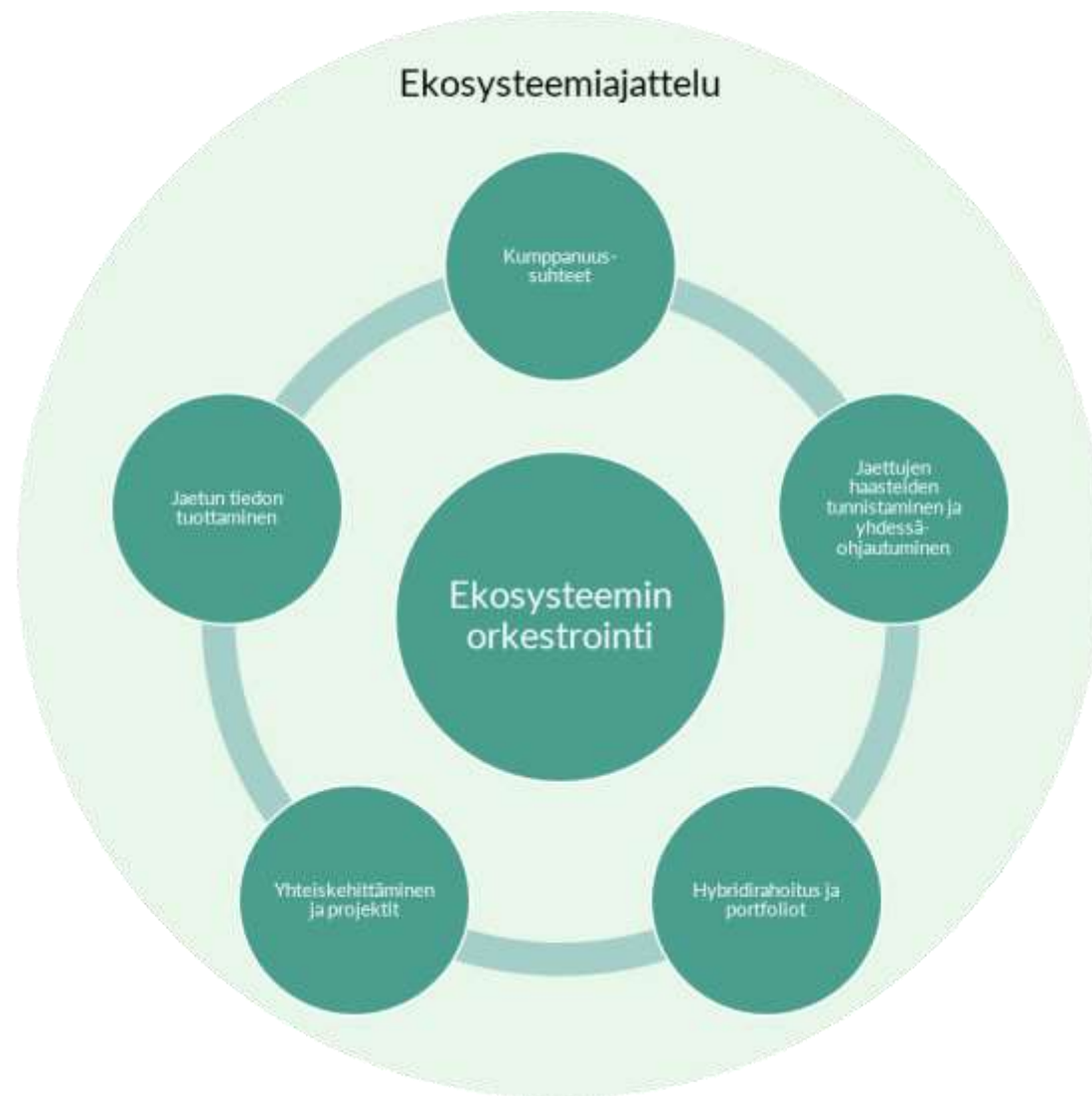
Yhteiskehittämisen prosessi Espoon oppimisympäristöissä

Kuvat: Yhteiskehittämisen ABC

Kuvat: Yhteiskehittämisen ABC

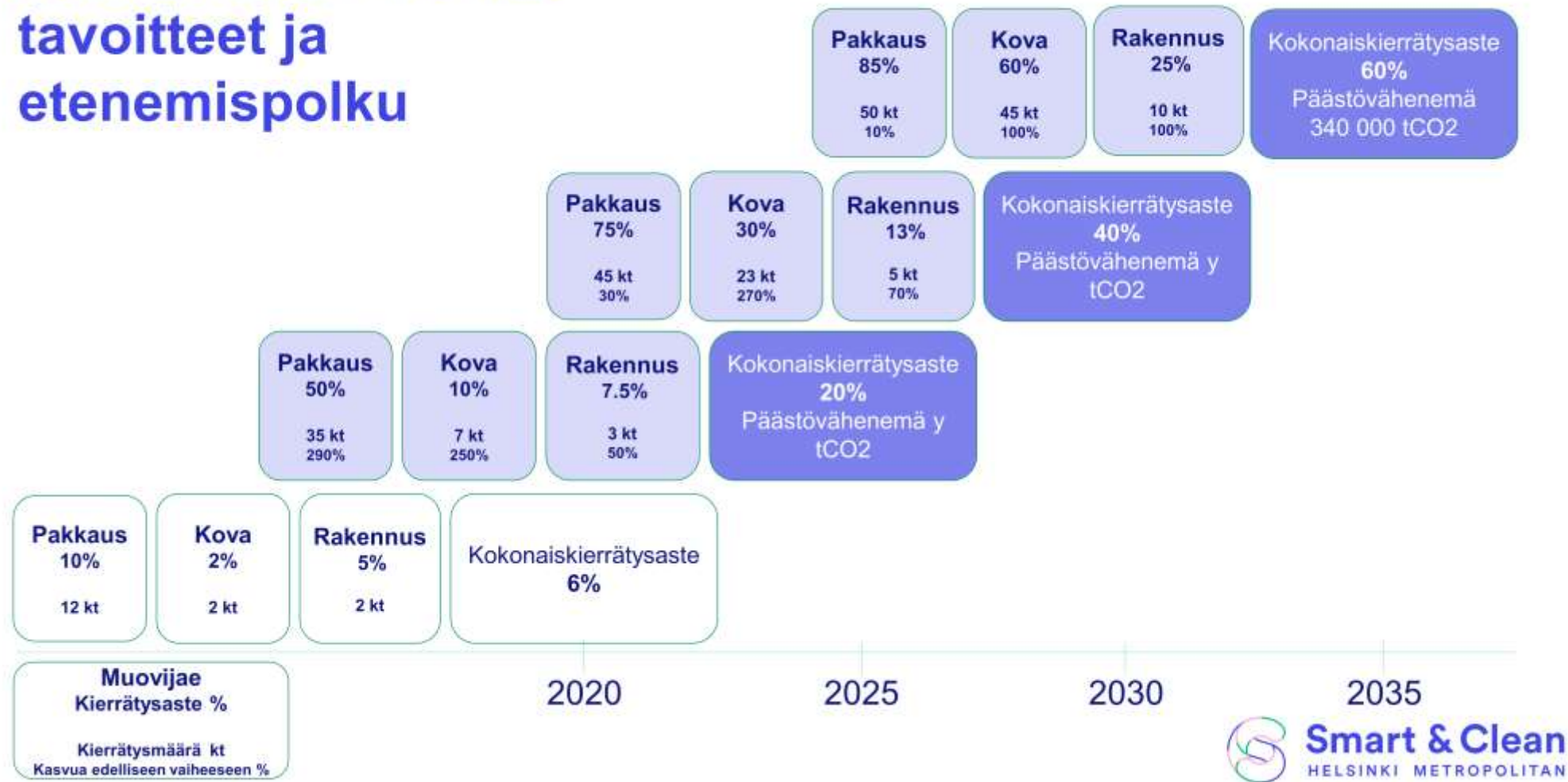
Jaetun tiedon
tuottaminen

Ekosysteemin
orkestrointi

Jaetun tiedon tuottaminen ekosysteemissä

- Jaetun tiedon hallinta
- Toiminnan vaikuttavuuden mittaaminen ja arviointi
- Systeeminen laskentatoimi: mukaan luettuna ulkoisvaikutukset (esim. hyvinvoinnin ja ympäristön näkökulmat)
- Systeemien mallintaminen
- Ennakointitiedon tuottaminen

Kaikki muovi kiertää tavoitteet ja etenemispolku

Kuva: Kaikki muovi kiertää/Pääkaupunkiseudun Smart & Clean säätiö

Webinaarit

Mikael Seppälä,
ekosysteemi- ja liiketoimintatutkija,
Laurea-ammattikorkeakoulu

Webinaari:
Vastuullisuuden
ekosysteemien
johtaminen
6.10.2022
klo 16-17

Webinaarissa perehdytään siihen, mitä on vastuullisuuden ekosysteemin johtaminen, miten orkestrointi eroaa perinteisestä johtamisesta ja mitkä ovat ekosysteemin orkestroinnin kuusi eri osa-aluetta.

Ilmoittaudu mukaan!
cego.fi

CEGO
Circular Economy
goes East and West

European Union
EU:lta
2014-2020

Novago
KELKE
Posintra

LAU
REA

Reetta Jäms,
Kehittämispäällikkö,
Espoon kaupunki

Webinaari:
Kaikki muovit kiertää ja
jaetun tiedon
tuottaminen
ekosysteemeissä.
24.11.2022
klo 11-12

Webinaarissa perehdytään siihen, miten muovin kiertoa pyritään lisäämään merkittävästi ja mikä on jaetun tiedon tuottamisen rooli ekosysteemityönä.

Ilmoittaudu mukaan!
cego.fi

CEGO
Circular Economy
goes East and West

European Union
EU:lta
2014-2020

Novago
KELKE
Posintra

LAU
REA

Tiina Laiho,
Palvelupäällikkö,
CLIC Innovation Oy

Webinaari:
Ecosystem Playbook:
Miten yritys voi johtaa
ekosysteemiä?
25.10.2022
klo 8:30-9:30

Webinaarissa perehdytään siihen, mitä ekosysteemin johtaminen käytännössä tarkoittaa ja millaisia tuelle Ecosystem Playbook siihen tarjoaa.

Ilmoittaudu mukaan!
cego.fi

CEGO
Circular Economy
goes East and West

European Union
EU:lta
2014-2020

Novago
KELKE
Posintra

LAU
REA

Työpajasarja Uudenmaan pk-yrityksille

**Ekosysteemiajattelu -
verkkotyöpaja**

Työpaja:
13.10.2022
klo 13-15

Osa Vastuullisuuden ekosysteemin
johtamisen -työpajasarjaa

Miksi tarkastella ekosysteemiä ja
miksi ekosysteemit ovat tärkeitä.
Miksi ekosysteemityökalut kannattaa
panostaa osana innovaatiotratgia.
Näihin kysymyksiin pureudutaan
verkkotyöpajassa.

Ilmoittaudu mukaan!
cego.fi

CEGO
Circular Economy
goes East and West

EU:lta
2014-2020

NOVAGO
KELKE
Posintia

LAU
REA

**Jaetun tiedon tuottaminen
ekosysteemeissä -
verkkotyöpaja**

Työpaja:
24.11.2022
klo 8:30-10:30

Osa Vastuullisuuden ekosysteemin
johtamisen -työpajasarjaa

Työpajassa pureudutaan tiedon tuotantoon,
luten jaettua dataa, arvioitii,
systeemien mallintamiseen, systemien
testentatoimeen ja tulevaisuustietoon.

Ilmoittaudu mukaan!
cego.fi

CEGO
Circular Economy
goes East and West

EU:lta
2014-2020

NOVAGO
KELKE
Posintia

LAU
REA

**Ekosysteemisen
yhteistyön edellytykset -
verkkotyöpaja**

Työpaja:
27.10.2022
klo 8:30-10:30

Osa Vastuullisuuden ekosysteemin
johtamisen -työpajasarjaa

Milloin edellytyksiä kumppanuu-
suhdet, johtajan haasteiden
tunnistaminen ja yhteisöohjautuvuus
muodostavat ekosysteemiselle
yhteistyölle.
Näitä asioita pohditaan verkkotyöpajassa.

Ilmoittaudu mukaan!
cego.fi

CEGO
Circular Economy
goes East and West

EU:lta
2014-2020

NOVAGO
KELKE
Posintia

LAU
REA

**Ekosysteemien rahoitus
ja innovaatiot -
verkkotyöpaja**

Työpaja:
10.11.2022
klo 14-16

Osa Vastuullisuuden ekosysteemin
johtamisen -työpajasarjaa

Työpajassa pureudutaan ekosysteemin
rahoitukseen kysymyksiin,
portfoliointamiseen, innovaatioiden
yhteiskehittämiseen ja projekteihin.

Ilmoittaudu mukaan!
cego.fi

CEGO
Circular Economy
goes East and West

EU:lta
2014-2020

NOVAGO
KELKE
Posintia

LAU
REA